

SELETUSKIRI

regionaalministri määruse „Riigihalduse ministri 13. aprilli 2020. a määruse nr 13 „Ida-Virumaa ettevõtlust edendavate spordi- ja kultuuriürituste toetuse andmise tingimused ja kord“ muutmine” eelnõu juurde

1. Sissejuhatus

Regionaalministri määrusega muudetakse riigihalduse ministri 13. aprilli 2020. a määrust nr 13 „Ida-Virumaa ettevõtlust edendavate spordi- ja kultuuriürituste toetuse andmise tingimused ja kord“, et sõnastada täpsemalt toetuskeemi eesmärk, ajakohastada toetatavate ürituste valimiseks hindamiskriteeriume ning -osakaale ja anda volitus rakendajale hindamismetoodika kehtestamiseks. Lisaks parandatakse ja täpsustatakse arusaadavamaks muid toetuse andmise tingimuste sõnastusi. Käesolev määruse eelnõu (edaspidi *eelnõu*) lähtub Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammi alusel 2018. aastal välja töötatud Ida-Virumaa programmist. Programmi eesmärk on Ida-Virumaa majanduse elavdamine ja piirkonna elukeskkonna atraktiivsuse suurendamine, nooremaealiste väljavoolu pidurdamine ning läbi piirkonna eelisarendamise mahajäämuse vähendamine teistest Eesti piirkondadest.

Muudatused, millega asendatakse vähese tähtsusega abi suhtes kohandatava määruse viited viidetega komisjoni määrusele (EL) 2023/2831, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes, rakendatakse eraldi eelnõuga, mis on ametliku kooskõlastusringi läbinud.

Määruse eelnõu ja seletuskirja on koostanud Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi regionaalarengu osakonna nõunik Andres Heldring (tel 611 3106, e-post andres.heldring@agri.ee). Eelnõu juriidilist kvaliteeti kontrollis sama ministeeriumi kohalike omavalitsuste poliitika osakonna KOV õigusvaldkonna juht Martin Kulp (tel 5885 1442, e-post martin.kulp@agri.ee). Eelnõu toimetab keeleliselt õigusosakonna peaspetsialist Heleri Piip (tel 625 165, e-post heleri.piip@agri.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu punktiga 1 täpsustatakse toetuse andmise eesmärki. Senine toetuse andmise eesmärgi sõnastus lähtub varasemalt kokku lepitud Ida-Viru programmi üldistest eesmärkidest, mis jääb aga antud toetuskeemi arvestades liiga üldiseks. Täpsustatud sõnastus fokuseerib konkreetsemalt toetuse andmisega soovitavaid muutusi ning annab ka taotlejatele selgemaid suuniseid projektide ettevalmistamisel ja elluviimisel. Piirkonnas sündmuste korraldamine toetab Ida-Virumaa ettevõtluse mitmekesistamist ja väikeettevõtlust, toetuse abil korraldatud sündmuste teenindamisest saavad täiendavat tulu eelkõige kohalikud loomemajandus-, toitlustus- ning turismivaldkonna ettevõtjad. Oodatakse piirkonna elanike ja organisatsioonide aktiivset kaasa löömist ürituste korraldamisel, et kasvatada nende kogukonnateadlikkust ja ettevõtlikkust.

Eelnõu punktiga 2 kustutatakse säte, mis kirjeldab toetuskeemi rakendamisega oodatavaid tulemusi. Viidatud tulemused võtavad kokku meetme rakendamisest tervikuna loodetavaid tulemusi, mistõttu ei ole need üksiku projekti või taotleja/toetuse saaja vaatest asjakohased.

Eelnõu punktiga 3 parandatakse paragrahvi 2 lõike 3 sõnastust. Viidatud lõikes on nimetatud näitajad, millesse projektiga panustatakse ning toetuse saaja peab hiljem aruandluses ka neid

kajastama. Lõike sõnastust täiendatakse ja lisatakse, et viidatud näitajate näol on tegemist nii väljundite kui tulemustega.

Eelnõu punktiga 4 täpsustatakse ja parandatakse keeleliselt paragrahvi 3 lõigete 1-3 sõnastusi.

Eelnõu punktiga 5 muudetakse ning täiendatakse paragrahvi 4 lõikes 1-3 nimetatud tingimusi. Lõikes 1 muudetakse taotlusvooru avamise tingimusi. Kui seni pidi toetuse andja taotluse esitamise tähtajast, taotlusvooru eelarvest ja tingimustest ka eelteavitama vähemalt seitse kalendripäeva enne vooru avamist, siis sellisel kujul teavitamisel puudub lisandväärtus ja edaspidi sellest loobutakse. Taotlusvooru avamisest teavitab toetuse andja ka edaspidi pressiteatega ning lisab toetuse taotlemiseks vajalikud teavitusmaterjalid oma kodulehele hiljemalt taotlusvooru avamisel.

Sama paragrahvi lõigetega 2 ja 3 täpsustatakse, et taotluse saab etteantud tähtaja jooksul Kultuuriministeeriumi toetuste menetlemise süsteemis isikuliselt esitada taotleja esindusõiguslik isik.

Eelnõu punktiga 6 täpsustatakse, kes võib olla toetuse taotlejaks. Antud toetusskeemi menetluspraktikas ei ole ühtegi füüsilisest isikust ettevõtjat toetust taotlenud. Taotlejate hulka loetakse edaspidi Eesti Vabariigis registreeritud juriidiline isik, kohalik omavalitsus või selle hallatav asutus.

Eelnõu punktiga 7 tehakse redaktsiooniline parandus paragrahvi 6 lõike 1 punkt 2 sõnastusse.

Eelnõu punktiga 8 kustutatakse paragrahvi 6 lõike 1 punkt 4, mis ei ole sellises sõnastuses enam asjakohane. Ükski isik ei saa taotlust ühegi organisatsiooni nimel esitada, kui Kultuuriministeeriumi toetuste menetlemise keskkonnas ei ole volitust antud, sh eraldi volikirja alusel. Ükskõik, kes volituse annab, peab see olema tehtud e-keskkonnas.

Eelnõu punktiga 9 täpsustatakse, et mitteabikõlblik on kulu, mis on tekkinud väljaspool kokku lepitud projekti abikõlblikkuse perioodi.

Eelnõu punktiga 10 tehakse redaktsiooniline parandus paragrahvi 8 lõikesse 1.

Eelnõu punktiga 11 pikendatakse sama paragrahvi lõikes 2 sätestatud abikõlblikkuse perioodi tähtaega kümnelt kuult 12 kuule. Abikõlblikkuse perioodi muudatus on tingitud taotlusvoorude korraldamise sagedusest. Kui toetusskeemi alguses viidi läbi kaks taotlusvooru aastas, siis alates eelmisest aastast on juurdumas praktika ühe vooru välja kuulutamiseks. Projekti abikõlblikkuse periood peaks katma kogu ajavahemikku, mis jääb ühe toetusskeemi vooru väljakuulutamisest järgmiseni. 12-kuuline periood on piisava pikkusega, et taotlusvooru esitatud projekti saaks soovitud ajal ellu viia. Sellisel juhul ei teki märkimisväärseid ajavahemikke, kus ürituste korraldamine ei oleks abikõlblik.

Eelnõu punktiga 12 parandatakse paragrahvi 8 lõigete 4-7 sõnastust, muuhulgas võib toetuse saaja edaspidi taotleda projekti abikõlblikkuse perioodi pikendamist kui ka abikõlblikkuse perioodi varasemaks toomist. Lisaks täpsustatakse, et abikõlblikkuse perioodi muutmisel tuleb silmas pidada toetusskeemi maksimaalset abikõlblikkuse perioodi pikkust, milleks on kuni 12 kuud taotlusvooru väljakuulutamisest arvates.

Eelnõu punktiga 13 suurendatakse taotletava toetuse maksimaalset summat senise 25 000 euro asemel 30 000 euron. Muudatus on tingitud viimastel aastate kiirest inflatsioonist, mis on tõstnud ka ürituste korraldamise kulusid.

Eelnõu punktiga 14 täpsustatakse paragrahvi 10 lõikes 1 sätestatud nõudeid taotluse esitamisele.

Eelnõu punktiga 15 muudetakse taotluse menetlemise tähtaegu seniselt 30 tööpäevalt 40 tööpäevale. Viimase aasta menetluspraktika näitab, et aastas ühe taotlusvooru korraldamine on tõstnud taotluste esitamise aktiivsust ning kõikide menetlustoimingute läbiviimiseks kuni taotluse suhtes otsuse tegemiseks ei piisa senisest määruses sätestatud tähtajast.

Eelnõu punktiga 16 täpsustatakse toetuskeemi hindamiskriteeriumite sõnastusi ja osakaale. Hindamisel kasutatakse järgmisi kriteeriume, mille täpsemad selgitused tuuakse ära toetuse andja poolt koostatavas hindamismetoodikas:

- 1) projekti põhjendatus – 20 protsenti maksimaalsest koondhindest

Hinnatakse, kas projekti tegevuste ajakava ja tegevused on loogilised, kas kõik planeeritud tegevused aitavad kaasa projektis kirjeldatud eesmärkide ja tulemuste saavutamisele, kas vajadus toetuseks on põhjendatud. Hindamisel arvestatakse sündmuse programmi terviklikkust ning vastavust sihtrühmade huvidele ja ootustele. Hinnatakse, kas projekt arvestab ka teiste kohalike kultuuri- ja/või sporditegevustega piirkonnas (et vältida ürituste kuhjumist ühele ajale).

- 2) projekti kajastatavate teavitustegevuste olemasolu ja läbimõeldus – 10 protsenti maksimaalsest koondhindest

Hindamisel arvestatakse, kas meediakajastus ja ürituse ettevalmistus on hästi läbi mõeldud ning kuidas on läbi mõeldud sündmuse turundamine valitud sihtgrupile. Hinnatakse, kas teadlikkus ürituste toimumise kohta piirkonnas ja ühiskonnas laiemalt on tagatud.

- 3) projekti kavandatud kulutuste põhjendatus, selgus ja kulutõhusus – 20 protsenti maksimaalsest koondhindest.

Hindamisel arvestatakse, kas kulud on optimaalsed ja kuluefektiivsed planeeritud tulemuste saavutamiseks ning projekti elluviimise seisukohast põhjendatud. Hinnatakse, kas planeeritud eelarve on realistlik ning on selge, milliste arvutuste ja hinnangute alusel on eelarve kokku pandud.

- 4) projekti elluviimise abil saavutatav mõju ettevõtlusele ja piirkonna atraktiivsuse suurendamisele – 30 protsenti maksimaalsest koondhindest;

Hinnatakse, kuivõrd mõjutab sündmuse korraldamine positiivselt piirkonna ettevõtlust, näiteks kas sündmus mõjutab küllastajate ja osalejate ööbimist tulenevalt sündmuse kestusest või kas sündmuse korraldamisse on kaasatud kohalikud ettevõtted. Hinnatakse, kas sündmuse läbiviimisega kaasneb mõju Ida-Virumaa sündmuste toimumise sihtkoha tuntuse suurenemisele.

- 5) projekti elluviimise abil saavutatav kogukondlik mõju – 20 protsenti maksimaalsest koondhindest;

Hinnatakse, kuivõrd projekt muudab piirkonna elukeskkonda atraktiivsemaks, pakkudes kohalikele elanikele meelelahutusvõimalusi. Hindamisel arvestatakse, kas ürituse korraldaja on kohalik organisatsioon, kas kaasatakse kohalikke organisatsioone ürituse korraldamisse ning kas projektiga võimendatakse kogukondade ettevõtlikkust.

Eelnõu punktiga 17 täiendatakse paragrahvi 11 lõikega 2¹, millega luuakse alus toetuse andjale hindamismetoodika kehtestamiseks. Hindamismetoodika koostamisel võetakse aluseks määruses nimetatud hindamiskriteeriumid ning selles tuuakse välja kriteeriumide hindedkaalad ja hinnete

kirjeldused. Metoodikas kirjeldatakse hindamise läbi viimist ja hindamise tulemusel projektide pingerea moodustamist. Metoodika tuleb avalikustada toetuse andja veebilehel hiljemalt taotlusvooru avamise päeval.

Eelnõu punktiga 18 tunnistatakse kehtetuks paragrahvi 11 lõiked 5 ja 6. Viidatud kahe lõike sisu sätestatakse edaspidi toetuskeemi hindamismetoodikas.

Eelnõu punktiga 19 täiendatakse paragrahvi 11 lõiget 8 sõnastust lausega, mis varem oli nimetatud § 11 lõike 5 koosseisus.

Eelnõu punktiga 20 muudetakse paragrahvi 14 lõike 1 sõnastust, mis puudutab vaide esitamise aluseid. Täpsustatakse, et vaide haldusaktile või toimingule võib esitada toetuse andjale.

Eelnõu punktiga 21 muudetakse taotluse rahuldamise otsuse muutmise menetluseks antud tähtaja arvestus kalendripäevadest tööpäevadeks. Taotluse rahuldamise otsuse muutmise otsustab toetuse andja 10 tööpäeva jooksul pärast vastavasisulise avalduse saamist.

Eelnõu punktiga 22 muudetakse määruse § 19 punktis 13 toodud miinimumsummat juhuks, kus toetuse saaja kohustub järgima tegevuste elluviimisega seotud teenuste ostmisel riigihangete seaduse §-s 3 toodud põhimõtteid ning võtma vähemalt kaks võrreldavat hinnapakumist üksteisest sõltumatult pakkuvalt kõikide kulutuste kohta. Kuna käesoleva määrusega suurendatakse toetuse maksimaalset summat ning inflatsiooni tõttu on tõusnud ka teenuste hinnad, on proportsionaalne viia kohustuse tekkimiseks summa tõstmise 3000 eurolt 5000 eurole.

Eelnõu punktiga 23 täpsustatakse toetuse saaja kohustusi seoses teavitamisega. Puudub vajadus teavitusnõudeid täita aruandluse vormidel, kuna tegemist on infovahetuse toetuse saaja ja toetuse andja vahel. Küll lisandub nõue viidata toetuse andmisele projekti käigus tellitud reklaamid. Samuti ühtlustatakse toetuskeemi teavitusnõuded teiste samalaadsete regionaalarengu programmidega. Edaspidi tuleb ka antud toetuskeemis toetuse andmisest teavitamisel viidata logole „regionaalarengu toetuseks“, mille kohta täpsemad juhised esitab toetuse andja oma kodulehel.

Eelnõu punktiga 24 muudetakse paragrahvi 23 lõike 6 sõnastust ning kustutatakse ebaseadusliku riigiabi tagasinõudmist reguleerivad viited konkreetsetele Euroopa Liidu õigusaktidele, kuna need on ajas muutuvad ja neid ei ole mõtet antud määruses korrata. Sätte sisu iseenesest ei muutu, ka edaspidi võetakse ebaseadusliku riigiabi tagasinõudmisel arvesse kehtivaid Euroopa Liidu õigusakte.

Eelnõu punktiga 25 täiendatakse paragrahvi 23 lõike 11 sõnastust, täpsustades et toetuse tagasinõudmise ajatamisel nendel juhtudel, kui tegemist on ebaseadusliku riigiabiga, arvestatakse Euroopa Komisjoni kehtestatud piiranguid.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu koostamise aluseks on riigieelarve seadus.

Eelnõu on kooskõlas Euroopa Komisjoni määrusega (EL) nr 2023/2831, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L, 2023/2831, 15.12.2023).

4. Määruse mõjud

Muudatustel ei ole olulist mõju läbivatele teemadele. Muudatused parandavad õigusselgust ja aitavad kaasa toetuse andmise eesmärgi saavutamisele. Taotluste hindamise täpsustamine loob selgemad eeldused mõjusate ja tulemuslikke projektide valimiseks ja elluviimiseks.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamisega ei kaasne täiendavaid riigieelarvelisi tulusid ega kulusid.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitatakse eelnõude infosüsteemi EIS kaudu kooskõlastamiseks Kultuuriministeeriumile ja Rahandusministeeriumile ning arvamuse avaldamiseks Integratsiooni Sihtasutusele ja Ida-Viru Ettevõtluskeskusele.